

~ CEI MAI RĂI OAMENI DIN ISTORIE ~

JACK SPINTECĂTORUL

MICHAEL BURGAN

Traducere: **SABINA UȘURELU**

NICULESCU

—◆—

CUPRINS

1	Ultima noapte a lui Polly	7
2	Un cartier sărac și aglomerat	21
3	A fost Nichols prima victimă?	31
4	Un posibil indiciu, o fundătură?	41
5	Jack a fost reperat?	55
6	O dimineață plină	67
7	Se naște „Jack Spintecătorul”	81
8	Cea mai groaznică crimă dintre toate	95
9	Jack lovește în continuare?	109
10	Primii suspecți cu nume și prenume	121
11	Apar noi suspecți	137
12	Durabila fascinație a lui Jack Spintecătorul	165
13	În sfârșit, Jack este descoperit?	177
	<i>Mulțumiri</i>	191
	<i>Note</i>	193
	<i>Glosar</i>	198
	<i>Lecturi suplimentare</i>	198
	<i>Bibliografie selectivă</i>	199

ULTIMA NOAPTE A LUI POLLY

 n noaptea de 30 august 1888, cerul de deasupra zonei East End din Londra avea străluciri roșiatice. În jurul orelor nouă ale serii, într-un depozit din docurile aflate de-a lungul fluviului Tamisa, a izbucnit un incendiu și, imediat după ce pompierii au izbutit să potolească flăcările, în apropiere s-a iscat o a doua vâlvătaie. Acest foc a ars pe timpul întregii nopți.

Un anume individ care se plimba pe străzile parohiei Whitechapel, un cartier din East End, ar fi auzit trăsurile pompierilor gonind către flăcări. Ar fi observat cerul înroșit și, poate, ar fi adulmecat fumul clădirilor mistuite de foc. Dar nu incendiul îl preocupa în acea noapte. Avea cu totul altceva în minte. Se gândea să comită o crimă.

NOAPTEA LUI POLLY

ȘI LUI MARY ANN NICHOLS trebuie să îi fi ajuns la urechi agitația provocată de incendii. În acea noapte se perinda pe străzile din Whitechapel, deși din când în când mai mult se împiedica decât să pășească sigură pe ea. Nichols, cunoscută în cartier mai degrabă sub numele de Polly, era o mare bețivancă – unii ar putea să spună că suferea de alcoolism. De asemenea, era prostituată. Se plimba adesea pe ulițe în căutarea unor bărbați care să o plătească pentru a face sex cu ei. Nu câștiga prea mulți bani în felul ăsta. Obținuse însă suficienți în seara lui 30 august și în primele ore ale zilei următoare pentru a-și cumpăra de băut în mai multe crâșme.

Nichols nu era o mare frumusețe. Avea doar 1,58 înălțime, părul îi încărunțise, îi lipseau cinci dinți din față, iar

fruntea îi era străbătută de o cicatrice. Împlinise patruzeci și trei de ani cu doar câteva zile mai devreme. Purta niște veșminte jerpelite – cu excepția unei pălării negre nou-nouțe pe care o purta cu mândrie în acea seară. Fusesse căsătorită cândva, însă divorțase de soțul ei, William, în urmă cu opt ani. Nichols își abandonase cei cinci copii, încercând să-și câștige existența în Londra.

Pentru o bună bucată de timp, locuise într-un azil. În căminele sociale londoneze, săracii și bolnavii își făceau veacul în niște dormitoare aglomerate. Munceau pentru a primi, în schimb, hrană și un loc în care să se odihnească. Femeile puteau să frece dușumelele pentru a-și câștiga dreptul de a locui în azil, iar bărbații făceau munci fizice grele. Oricine încălca o regulă sau se plângea din cauza aglomerației sau a mâncării fade era pedepsit, uneori ajungând să fie biciuit.

Una dintre ultimele slujbe respectabile ale lui Nichols a fost cea de slujnică. Îi scria tatălui ei la începutul anului 1888 că stăpânii ei sunt „niște oameni de treabă” care locuiau „într-un loc grozav”.¹ Dar Nichols nu și-a păstrat slujba pentru prea multă vreme. A șterpelit niște haine și a șters-o din locuință. Apoi le-a vândut, probabil pentru a-și cumpăra băutură.

Nichols a sfârșit într-un adăpost comunal. Aceste case găzduiau câteva mii de prostituate din East End și muncitori

amărâți. Asemenea celorlalți, Nichols plătea o taxă zilnică pentru a ocupa o cămăruță în care locuia împreună cu alte persoane. Unii dintre chiriași împărțeau chiar și patul, iar fiecare clădire dispunea de o singură bucătărie. Casele erau adeseori numite aziluri de noapte, fiind locurile în care oricine putea dormi pe unde apuca.

La vreo jumătate de oră după miezul nopții de 31 august, Nichols a părăsit o cărciumă și s-a îndreptat către o pensiune în care locuise cu o săptămână mai devreme. Își cheltuisese, însă, toți banii și n-a fost lăsată să se adăpostească. Cu toate acestea, Nichols nu-și făcea griji. Era convinsă că-și poate găsi un alt mușteriu care să-i ofere banii necesari pentru a-și permite un pat peste noapte. „O să fac rost imediat de gologani pentru azil”, a strigat ea, apucând-o pe străzi.²

Pe la 2 și jumătate noaptea, Nichols nu se trezise încă din beție și căuta în continuare un client. Mergând pe stradă, a întâlnit o amică, Ellen Holland. Împărțiseră de curând o cameră la pensiunea pe care Nichols o părăsise. Holland se întorcea acasă după ce căscase gura la cel de-al doilea incendiu de la docuri. O mai văzuse de câteva ori beată pe Nichols, însă își considera colega de cameră o persoană plăcută și liniștită. În noaptea cu pricina, Holland s-a gândit că Nichols este prea cherchelită ca să continue să bată trotuarele, așa că a rugat-o să meargă împreună să doarmă în cămăruța pe

care o împărțiseră altădată. Nichols a refuzat. A pornit spre Whitechapel Road, hotărâtă să găsească un ultim client pentru acea noapte.

N-a durat mai mult de o oră până când Nichols a găsit bărbatul pe care-l căuta. L-a condus pe o alee laterală numită Buck's Row. Nu era ceva ieșit din comun ca prostituatele să își facă treaba afară, în beznă, dacă n-aveau bani să-și închirieze o cameră. Nichols și mușterii ei au nimerit în spațiile unui șir de bordeie dintr-o porțiune îngustă a aleii. Numai unul dintre cei doi avea să părăsească teafăr Buck's Row.

O MOARTE ÎNFIORĂTOARE

PE 31 AUGUST, ziua de lucru a lui Charles Cross a început devreme. Era birjar – vizitiul unei căruțe trase de cai. În anii dinaintea automobilelor alimentate cu combustibil, birjele, trăsurile și căruțele purtau oamenii și bunurile de-a lungul întregii Londre. Pe unele străzi mergeau și tramvaie, care transportau până la șaiszeci de oameni în vagoane pe care caii le trăgeau pe șine.

Cross cobora pe Buck's Row în jurul orelor 3:40, când a observat ceva în fața unei intrări pe partea cealaltă a aleii.

Traversând pentru a examina scena îndeaproape, a realizat că era vorba despre trupul unei femei. Înainte de a merge mai departe, a auzit niște pași în josul străzii. Cross l-a observat pe un alt birjar, Robert Paul. Când Paul s-a apropiat, Cross i-a spus, „Vino să arunci un ochi; e o muiere întinsă pe caldarâm”.

Cei doi bărbați s-au îndreptat către cadavru. Mary Ann Nichols zăcea pe spate, cu rochia ridicată deasupra picioarelor. Cross a apucat-o de mână; era de gheață, neînsuflețită. „Cred că-i moartă”, a spus el, dar când i-a atins fața, a observat că era caldă. Paul a pus mâna pe inima femeii. „Cred că încă trăiește, dar abia dacă mai respiră”, a exclamat el.³ Cross a vrut să ridice trupul pentru a-l sprijini în capul oaselor, însă Paul s-a îndepărtat. Cross era deja destul de sigur că Nichols își pierduse viața. N-ar fi avut niciun dubiu dacă bezna de la cântatul cocoșilor nu l-ar fi împiedicat să zărească tăietura profundă de-a curmezișul gâtului femeii.

Cei doi bărbați au mai schimbat în fugă câteva cuvinte, căutând un polițist, însă, întârziind la muncă, niciunul dintre ei nu era dispus să piardă prea mult timp. Ieșind din Buck's Row și apucând-o pe Baker's Row, au dat întâmplător peste ofițerul George Mizen, care își făcea rondul. Cross i-a explicat ce descoperiseră în întuneric. Înainte ca Mizen să poată ajunge la locul crimei, ofițerul John Neil o apucase pe Buck's

Row și dăduse peste Nichols de unul singur. Se plimbase pe acea alee cu doar treizeci de minute mai devreme și nu văzuse nici țipenie de om. Nichols și clientul asasin intraseră pe stradă după ce trecuse el sau rămăseseră ascunși în beznă. Neil nu auzise niciun fel de țipete, chiar dacă rondul pe care trebuia să-l facă nu se depărta din cale-afară de Buck's Row.

Folosindu-și felinarul, Neil a cercetat trupul ce zăcea în stradă și a remarcat gâtul despicat care-i scăpase din vedere lui Cross. Sângele continua să se prelingă din rană. Ochiul lipsit de viață al lui Nichols se holbau la polițist, iar noua ei bonetă neagră era azvârlită lângă cadavru. Neil l-a zărit apropiindu-se pe ofițerul John Thain și i-a poruncit să cheme un doctor. Mizen a ajuns la fața locului cât ai bate din palme, iar Neil l-a trimis să caute o ambulanță.

Thain a revenit iute împreună cu Dr. Rees Llewellyn, care locuia în apropiere. Doctorul a inspectat gâtul tăiat al lui Nichols și a declarat-o decedată. Părți ale trupului ei, totuși, nu se răciseră încă, ceea ce i-a sugerat lui Llewellyn că murise cu puțin timp înainte – poate doar de vreo jumătate de oră. Și chiar dacă exista sânge în jurul tăieturii, cantitatea era neglijabilă. Pentru Llewellyn, acest lucru însemna că Nichols nu își luase singură viața. Cineva o asasinase. A cerut polițiștilor să îi aducă cadavrul la morgă, unde avea posibilitatea de a-i face o examinare amănunțită.

Înainte de a părăsi scena crimei, Neil a discutat cu doi bărbați care munceau într-un abator din preajmă. În acea parte din East End existau mai multe asemenea companii, hale în care animalele erau ucise și tranșate pentru a li se pune carnea în vânzare. Indivizii respectivi i-au confirmat lui Neil că nici ei nu auziseră vreun zgomot neobișnuit.

Ofițerul Thain i-a ajutat să pună cadavrul în ambulanță, observând că se pătase pe mâini cu sânge, sânge în care era îmbibat spatele rochiei lui Nichols.⁴ După ce vehiculul a dispărut, purtând rămășițele pământești ale lui Nichols, Thain a continuat să caute indicii care să lămurească acel caz. S-a plimbat prin cartier, uitându-se după urme de sânge și încercând să descopere dovezi suplimentare. Dar s-a întors cu mâinile goale.

La morgă, inspectorul John Spratling a examinat trupul lui Nichols. A ridicat rochia decedatei suficient de mult încât să îi dezvăluie stomacul. A descoperit o altă tăietură adâncă din zona ombilicală până la stern. Prin despicătură atârnavă o parte din mașele femeii. Spratling l-a chemat pe Llewellyn să arunce din nou un ochi asupra cadavrului. Ceea ce a observat l-a șocat. Cum avea să le spună ulterior ziaristilor, „Am văzut multe cazuri oribile, însă niciodată o treabă atât de brutală ca asta.”⁵

VESTEA SE RĂSPÂNDEȘTE

DECLARAȚIILE LUI LLEWELLYN au apărut într-unul dintre reportajele despre crimă publicate în jurnalele londoneze pe 1 septembrie. *Daily News* a anunțat că numele și motivele celui care a comis asasinatul sunt „un mister total”.⁶ Ziarul a oferit, însă, o teorie: o gașcă de indivizi care terorizaseră cândva prostituatele din cartier. Băieții le cereau bani. Dacă femeile nu plăteau, le amenințau că le vor face rău. Mai mult, ziarul remarca și faptul că nu era vorba despre prima crimă îngrozitoare petrecută în Whitechapel în ultimele luni. Una avusese loc la începutul lui august, iar *Daily News* sugera că este posibil să fi fost înfăptuită de aceeași bandă.

Știrea asasinării lui Nichols a traversat și Oceanul Atlantic. *New York Times* a descris evenimentul într-un scurt articol intitulat „Zvonuri despre crima din Londra”. Dar textul era el însuși înțesat cu bârfe, prezentând o scenă pe care absolut nimeni n-o văzuse sau auzise: un bărbat alergând pe stradă cu un cuțit, urmărind o femeie care zbiera fără să fie luată în seamă de cineva. Cu toate astea, sângeroasa descriere pe care jurnalul o făcea cadavrului femeii nu era departe de adevăr. *Times* scotea în evidență și asasinatele anterioare ale

prostituatelor din East End și puncta: „Muierilor din White-chapel le este teamă să mai iasă pe ușă neînsoțite după lăsa-rea întunericului”⁷

Chiar dacă Mary Ann Nichols nu avea asupra ei vreun act de identitate, poliția a fost capabilă să o identifice fără întârziere. Unii vecini de cartier auziseră despre crimă, aflaseră care este descrierea victimei și declaraseră că femeia pare a fi Nichols. Dovezi suplimentare au ieșit la iveală când autoritățile au remarcat o broderie pe hainele femeii care denota faptul că aparțineau azilului în care locuise în anul respectiv. Cineva de la acel cămin a venit la morgă și a identificat victima ca fiind Nichols. Același lucru a fost făcut și de Ellen Holland. Văzându-și prietena fără suflare, a izbucnit în plâns.

ÎN CĂUTAREA UNEI CRIME

În Anglia secolului al nouăsprezecelea, procesul investigării unei morți suspecte implica ancheta unui medic legist. De obicei, acesta avea o pregătire juridică sau medicală. El – întrucât în epoca respectivă toți erau bărbați – avea responsabilitatea de a stabili dacă o moarte era rezultatul unui alt eveniment, precum o sinucidere sau un accident. După ce poliția îl informa pe medicul legist local despre un deces, se stabilea un complet care examina cadavrul și asculta depozițiile martorilor. La finele anchetei,